

كِتَابُ فَضَائِلِ الْقُرْآنِ

POGLAVLJE O ODLIKAMA KUR'ANA

بَابُ فِي فَاتِحَةِ الْكِتَابِ

٢٠٩٤ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا؛ قَالَ: بَيْنَمَا جِبْرِيلُ قَاعِدٌ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ؛ سَمِعَ نَقِيضاً مِنْ فَوْقِهِ، فَرَفَعَ رَأْسَهُ، فَقَالَ: هَذَا بَابٌ مِنَ السَّمَاءِ فُتِحَ الْيَوْمَ، لَمْ يَفْتَحْ قَطُّ إِلَّا الْيَوْمَ. فَتَنَزَلَ مِنْهُ مَلَكٌ، فَقَالَ: هَذَا مَلَكٌ نَزَلَ إِلَى الْأَرْضِ، لَمْ يَنْزِلْ قَطُّ إِلَّا الْيَوْمَ، فَسَلَّمَ، وَقَالَ: أَبَشِّرْ بِنُورَيْنِ أُوتِيْتَهُمَا، لَمْ يُؤْتِيَهُمَا نَبِيٌّ قَبْلَكَ: فَاتِحَةُ الْكِتَابِ، وَخَوَاتِيمُ سُورَةِ الْبَقَرَةِ، لَمْ تَقْرَأْ بِحَرْفٍ مِنْهُمَا إِلَّا أُعْطِيْتَهُ.

O FATIHI

2094. Ibn 'Abbas , ﷺ, je rekao: Dok je Džibril sjedio kod Poslanika, ﷺ, čuo je neku škripu pa je podigao glavu i rekao: To je od nebeskih vrata koja su se otvorila danas, a nikada se prije nisu otvorila. I kroz njih je prošao melek. Taj melek je sišao na Zemlju, a do danas nikada nije silazio na nju.

Melek je došao, nazvao selam i rekao: Raduj se dvama svjetlima koja nisu dana nijednom poslaniku prije tebe. To su: kur'anska Fatiha i zvršetak sure El-Bekara. Svaki harf koji proučiš iz njih bit će ti dat.¹

¹ Tj. dat će ti Allah za njega sevap i ono što sadrži od dova.

بَابُ فِي قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ وَسُورَةِ الْبَقَرَةِ وَآلِ عِمْرَانَ

٢٠٩٥ - عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: اقْرَءُوا الْقُرْآنَ؛ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعاً لِأَصْحَابِهِ. اقْرَءُوا الزُّهْرَاوَيْنِ؛ الْبَقَرَةَ وَسُورَةَ آلِ عِمْرَانَ؛ فَإِنَّهُمَا يَأْتِيَانِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ (أَوْ كَأَنَّهُمَا غَيَابَتَانِ)، أَوْ كَأَنَّهُمَا فِرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافٍ تُحَاجَّانِ عَنْ أَصْحَابِهِمَا. اقْرَءُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ؛ فَإِنَّ أَخَذَهَا بَرَكَةٌ، وَتَرَكَهَا حَسْرَةٌ، وَلَا يَسْتَطِيعُهَا الْبَطَلَةُ.

قَالَ مُعَاوِيَةُ: بَلَّغْنِي أَنَّ الْبَطَلَةَ: السَّحَرَةُ.

O UČENJU KUR'ANA I SURETIMA EL-BEKARE I ALU IMRAN

2095. Ebu Umame el-Bahili, رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Učite Kur'an, jer će on na Sudnjem danu doći i posredovati za one koji su ga učili!*

Učite dva zehravejna (svjetla): El-Bekaru i Alu Imran. One će na Sudnjem danu doći u obliku dva oblaka, ili kao dvije sjenke, ili kao jata ptica sa raširenim krilima i štitit će one koji su ih učili.

Učite suru El-Bekara. Njeno učenje je bericet a neučenje nesreća. Muavija¹ je rekao: Do mene je doprlo da nju ne trpe sihirbazi.

¹ Ibnu Selam, jedan od prenosilaca ovog hadisa.

بَابُ فَضْلِ آيَةِ الْكُرْسِيِّ

٢٠٩٦ - عَنْ أَبِي بِنِ كَنْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «يَا أَبَا الْمُنْذِرِ! أَتَذَرِي أَيَّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَعَكَ أَعْظَمُ؟». قَالَ: قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: «يَا أَبَا الْمُنْذِرِ! أَتَذَرِي أَيَّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَعَكَ أَعْظَمُ؟». قَالَ: قُلْتُ: ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ﴾ [البقرة: ٢٥٥]. قَالَ: فَضَرَبَ فِي صَدْرِي، وَقَالَ: «لِيَهْنِكَ الْعِلْمُ يَا أَبَا الْمُنْذِرِ».

ODLIKE AJETU-L-KURSIJJE

2096. Ubejj b. Ka'b, رضى الله عنه, veli da ga je Allahov Poslanik, ﷺ, upitao: *Ebu Munzire, znaš li koji je ajet u Kur'anu najveličanstveniji?*

Rekao sam: *Allah i Njegov Poslanik to najbolje znaju.*

Upitao je: *Ebu Munzire, znaš li koji je ajet u Kur'anu najveličanstveniji?* Rekao sam:

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

Allahu la ilahe illa Huve-l-hajju-l-kajjum...¹

¹ Ajet u potpunosti glasi:

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

Allah je, nema boga osim Njega, Živi i Samoopstojeći Održavatelj! Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! Ko se može pred Njim zauzimati bez Njegovog dopuštenja?! On zna šta je bilo prije i šta će biti poslije njih i oni ne mogu obuhvatiti od Njegovoga znanja osim koliko On želi! Njegova Kursija obuhvaća i nebesa i Zemlju i Njemu nije teško održavati ih! On je Svevišnji i Veličanstveni! El-Bekare, 255.

Udario me je po prsima i rekao: *Prijatno ti znanje, Ebu Munzire.*

بَابُ فِي خَوَاتِيمِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ

٢٠٩٧ - عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَنْ قَرَأَ هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ فِي لَيْلَةٍ، كَفَتَا».

O ZADNJIM AJETIMA SURE EL-BEKARE

2097. Ebu Mes'ud, رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Ko prouči noću dva posljednja ajeta iz sure El-Bekare bit će mu zaštita.*

بَابُ فَضْلِ سُورَةِ الْكَهْفِ

٢٠٩٨ - عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ حَفِظَ عَشْرَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الْكَهْفِ؛ عُصِمَ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ».
وفي رواية: «مِنْ آخِرِ الْكَهْفِ».

ODLIKE SURE EL-KEHF

2098. Ebu ed-Derda, رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ, veli da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Ko nauči prvih deset ajeta sure El-Kehf bit će sačuvan od Dedždžalove smutnje.*

U drugoj predaji se kaže: *Skraja sure El-Kehf.*¹

¹ Ovaj hadis prenosi Katade sa svojim lancem prenosilaca do Ebu Derdaa. Od Katade ga prenose trojica, po Muslimu: Hišam ed-Dustuvai, Hemmam i Šu'be. Prva dvojica prenijeli su: *Sprva*, a Šu'be: *Skraja*. Prvo je, vjerovatno i ispravnije zbog toga što su to prenijela dvojica vjerodostojnih prenosilaca.

بَابُ فَضْلِ قِرَاءَةِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

٢٠٩٩ - عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ: قَالَ: «أَيُعْجِزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَقْرَأَ فِي لَيْلَةٍ ثُلُثَ الْقُرْآنِ؟» قَالُوا: وَكَيْفَ يَقْرَأُ ثُلُثَ الْقُرْآنِ؟ قَالَ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ تَغْدِلُ ثُلُثَ الْقُرْآنِ.

VRIJEDNOST UČENJA SURE IHLAS

2099. Ebu-d-Derda', رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Zar ne može neko od vas da za jednu noć prouči trećinu Kur'ana?*

Upitali su: *Kako će proučiti za noć trećinu Kur'ana?*

Rekao je: *Kul huvallahu ehad (Ihlas) je kao trećina Kur'ana.*

٢١٠٠ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا؛ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بَعَثَ رَجُلًا عَلَى سَرِيَّةٍ، وَكَانَ يَقْرَأُ لِأَصْحَابِهِ فِي صَلَاتِهِمْ، بِـ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾، فَلَمَّا رَجَعُوا ذَكَرُوا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقَالَ: «سَلَوْهُ: لَا يَشَيْءٌ صَنَعَ ذَلِكَ؟» فَسَأَلُوهُ؟ فَقَالَ: لِأَنَّهَا صِفَةُ الرَّحْمَنِ؛ فَأَنَا أَحِبُّ أَنْ أَقْرَأَ بِهَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «أَخْبِرُوهُ أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّهُ».

2100. Aiša, رضي الله عنها, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, odredio nekog čovjeka za emira nekoj izvidnici. U namazu bi završavao učenje surom Ihlas.¹

Kada su se vratili, to su ispričali Allahovom Poslaniku. Rekao im je da ga upitaju zbog čega je to radio.

Kada su ga upitali, rekao je: *U njoj su sadržana svojstva Milostivog i zato volim da je učim.*

Allahov Poslanik, ﷺ, je rekao: *Recite mu da i njega Allah voli.*

¹ Ibnu Dekik el-I'd je rekao: Hadis ukazuje da je osim sure Ihlas učio i drugu suru na svakom rekjatu. Tako se čini iz hadisa. Postoji mogućnost da je surom Ihlas završavao učenje u namazu tj. na zadnjem rekjatu. Na osnovu prvog tumačenja, dozvoljeno je učiti dvije sure na jednom rekjatu. El-Feth, IbnHadžer, 15/305. (op. prev.).

بَابُ فَضْلِ قِرَاءَةِ الْمُعَوِّذَتَيْنِ

٢١٠١ - عَنْ عَقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «أَلَمْ تَرَ آيَاتِ أَنْزَلْتُ هَذِهِ اللَّيْلَةَ لَمْ يَرِ مِثْلُهُنَّ قَطُّ: ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ﴿١﴾ وَ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ ﴿١﴾».

O ODLIKAMA UČENJA MU'AVVIZETEJNI: EL-FELEK I EN-NAS

2101. 'Ukbe b. 'Amir, رضي الله عنه, pripovijeda da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Zar nisi vidio ajete koji su objavljeni ove noći a slični njima još nikada nisu objavljeni: Kul e'uzu bi Rabbi-l-felek (El-Felek) i Kul e'uzu bi Rabbi-n-nas (En-Nas).*

بَابُ مَنْ يُرْفَعُ بِالْقُرْآنِ

٢١٠٢ - عَنْ عَامِرِ بْنِ وَاثِلَةَ؛ أَنَّ نَافِعَ بْنَ عَبْدِ الْحَارِثِ لَقِيَ عُمَرَ بِعُسْفَانَ، وَكَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَسْتَعْمِلُهُ عَلَى مَكَّةَ، فَقَالَ: مَنْ اسْتَعْمَلْتَ عَلَى أَهْلِ الْوَادِي؟ فَقَالَ: ابْنُ أَبِزَى. قَالَ: وَمَنْ ابْنُ أَبِزَى؟ قَالَ: مَوْلَى مِنْ مَوَالِينَا. قَالَ: فَاسْتَخْلَفْتَ عَلَيْهِمْ مَوْلَى؟! قَالَ: إِنَّهُ قَارِئٌ لِكِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَإِنَّهُ عَالِمٌ بِالْفَرَائِضِ. قَالَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَمَا إِنَّ نَبِيَّكُمْ ﷺ قَدْ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ».

ALLAH, ﷻ, UZDIŽE ONE KOJI UČE KUR'AN

2102. 'Amir b. Vasile prenosi da je Nafi' b. Abdulharis sreo Omera u Usfanu¹, a Omer, رضي الله عنه, je njega postavio za namjesnika Mekke. Omer ga je upitao: *Koga si postavio za zamjenika stanovnicima ove doline (Mekke)?*

Rekao je: Ibn Ebzija.

Upitao je: A ko je Ibn Ebzi?

¹ Mjesto između Mekke i Medine. (op. prev.).

Rekao je: Jedan od naših oslobođenih robova.

Rekao je: Njima si postavio za zamjenika oslobođenog roba?!

Nafi' je rekao: On uči Kur'an i poznaje nasljedno pravo.

Omer je tada rekao: Vaš Poslanik, ﷺ, je rekao: Allah, uistinu, ovom Knjigom uzdiže neke ljude a ponižava druge.

بَابُ فَضْلِ تَعْلِيمِ الْقُرْآنِ

٢١٠٣ - عَنْ عُثْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَنَحْنُ فِي الصُّفَّةِ؛ فَقَالَ: «أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ يَغْدُو كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بَطْحَانَ أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ، فَيَأْتِي مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ، فِي غَيْرِ إِثْمٍ وَلَا قَطْعِ رَحِمٍ؟». فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! كُلُّنَا يُحِبُّ ذَلِكَ. قَالَ: «أَفَلَا يَغْدُو أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ، فَيَغْلَمَ (أَوْ: يَقْرَأَ) آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ خَيْرَ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلَاثَ خَيْرَ لَهُ مِنْ ثَلَاثِ، وَأَرْبَعُ خَيْرَ لَهُ مِنْ أَرْبَعِ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الْإِبِلِ».

O NAGRADAMA ZA UČENJE KUR'ANA

2103. 'Ukbe b. 'Amir, رضى الله عنه, je rekao: Allahov Poslanik, ﷺ, je izišao dok smo bili na sofama džamije i rekao: *Ko bi od vas volio svaki dan poraniti i otići do Buthana ili Akika i dovesti s njih dvije velikogrbe deve na halal način i bez kidanja rodbinske veze?*

Odgovorili su: Allahov Poslaniče, svi bismo to voljeli.

Rekao je: *Zašto neko od vas ne porani u džamiju i razumije ili prouči dva ajeta iz Allahove Knjige, pa će mu to biti bolje od dvije deve. A tri ajeta su bolja od tri deve. Četiri ajeta su bolja od četiri deve. Koliko ajeta, toliko deva.*

بَابُ مَثَلِ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَمَنْ لَا يَقْرَأُهُ

٢١٠٤ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الْأَثْرَجَةِ؛ رِيحُهَا طَيِّبٌ، وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ. وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الثَّمَرَةِ؛ لَا رِيحَ لَهَا، وَطَعْمُهَا حُلْوٌ. وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الرِّيحَانَةِ؛ رِيحُهَا طَيِّبٌ، وَطَعْمُهَا مُرٌّ. وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ؛ لَيْسَ لَهَا رِيحٌ، وَطَعْمُهَا مُرٌّ».

PRIMJER ONOGA KOJI UČI I ONOGA KOJI NE UČI KUR'AN

2104. Ebu Musa el-Eš'ari, رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Vjernik koji uči Kur'an je kao pomorandža: ima lijep miris a i okus, a vjernik koji ne uči Kur'an je kao hurma: nema mirisa a okus joj je sladak.*

Munafik koji uči Kur'an je kao bosiljak, ima lijep miris a okus mu je gorak, a munafik koji ne uči Kur'an je kao gorka divlja tikvica, nema mirisa a okus joj je gorak.

بَابُ فِي الْمَاهِرِ بِالْقُرْآنِ وَالَّذِي يَشْتَدُّ عَلَيْهِ

٢١٠٥ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا؛ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «الْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَةِ، وَالَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَيَتَتَعَتَعُ فِيهِ، وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ، لَهُ أَجْرَانِ».

O ONOME KO DOBRO UČI KUR'AN I ONOME KOME TO TEŠKO IDE

2105. Aiša, رضي الله عنها, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Onaj ko dobro uči Kur'an bit će u društvu s melekima časnim i čestitim, a ko ga uči zamuckujući¹ i s poteškoćom imat će dvije nagrade.*

¹ Zbog slabog pamćenja, ili poteškoća s jezikom. Dobit će dvije nagrade, jednu za učenje, a drugu za poteškoću pri učenju.

بَابُ تَنْزُلِ السَّكِينَةِ لِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ

٢١٠٦ - عَنْ الْبَرَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: كَانَ رَجُلٌ يَقْرَأُ سُورَةَ الْكَهْفِ، وَعِنْدَهُ فَرَسٌ مَرْبُوطٌ بِشَظَّتَيْنِ، فَتَغَشَّتْهُ سَحَابَةٌ، فَجَعَلَتْ تَدُورُ وَتَدْنُو، وَجَعَلَ فَرَسُهُ يَنْفِرُ مِنْهَا، فَلَمَّا أَصْبَحَ؛ أَتَى النَّبِيَّ ﷺ، فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ، فَقَالَ: «تِلْكَ السَّكِينَةُ تَنْزَلُ لِلْقُرْآنِ».

SMIRENOST SE SPUŠTA UČENJEM KUR'ANA

2106. El-Bera', رضي الله عنه, je rekao: Neki čovjek je učio suru El-Kehf, dok je uz njega bio konj zavezan s dva užeta. Potom ga obavi neki oblak koji se počeo približavati i kružiti. Konj se počeo plašiti tog prizora. Kada je osvanulo, došao je Poslaniku, ﷺ, i ispričao mu to, pa je Poslanik, ﷺ, rekao: To je Allahova smirenost koja silazi radi Kur'ana.

٢١٠٧ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ أَنَّ أَسِيدَ بْنَ حُضَيْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، بَيْنَمَا هُوَ لَيْلَةً يَقْرَأُ فِي مَرْبَدِهِ؛ إِذْ جَالَتْ فَرَسُهُ، فَقَرَأَ، ثُمَّ جَالَتْ أُخْرَى، فَقَرَأَ، ثُمَّ جَالَتْ أَيْضًا، فَقَالَ أَسِيدٌ: فَخَشِيتُ أَنْ تَطَّأَ يَحْيَى، فَقُمْتُ إِلَيْهَا؛ فَإِذَا مِثْلُ الظِّلَّةِ فَوْقَ رَأْسِي، فِيهَا أَمْثَالُ الشُّرُجِ، عَرَجَتْ فِي الْجَوِّ حَتَّى مَا أَرَاهَا.

قَالَ: فَغَدَوْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! بَيْنَمَا أَنَا الْبَارِحَةَ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ أَقْرَأُ فِي مَرْبَدِي؛ إِذْ جَالَتْ فَرَسِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «اقْرَأْ ابْنَ حُضَيْرٍ». قَالَ: فَقَرَأْتُ، ثُمَّ جَالَتْ أَيْضًا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «اقْرَأْ ابْنَ حُضَيْرٍ». قَالَ: فَقَرَأْتُ، ثُمَّ جَالَتْ أَيْضًا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «اقْرَأْ ابْنَ حُضَيْرٍ». قَالَ: فَانْصَرَفْتُ، وَكَانَ يَحْيَى قَرِيبًا مِنْهَا، خَشِيتُ أَنْ تَطَّأَهُ، فَرَأَيْتُ مِثْلَ الظِّلَّةِ، فِيهَا أَمْثَالُ الشُّرُجِ، عَرَجَتْ فِي الْجَوِّ حَتَّى مَا أَرَاهَا.

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «تِلْكَ الْمَلَائِكَةُ كَانَتْ تَسْمِعُ لَكَ، وَلَوْ قَرَأْتَ؛ لِأَصْبَحْتَ يَرَاهَا النَّاسُ مَا تَسْتَتِرُ مِنْهُمْ».

2107. Ebu Se'id, رضي الله عنه, prenosi da dok je Usejd b. Hudajr, رضي الله عنه, učio jedne noći Kur'an u ostavi za hurme, njegov konj je potrčao. Nastavio

je dalje s učenjem, pa je ponovo konj potrčao. Nastavio je ponovo da uči, pa je konj ponovo potrčao.

Usejd je rekao: Pobojavao sam se da mi sina Jahjaa ne satare.¹ Otišao sam do konja i vidio nešto kao oblak iznad svoje glave u kome su bile kao svjetiljke. Odiglo se u nebesa tako da ga nisam više vidio.

Rano ujutro otišao sam Allahovom Poslaniku, ﷺ, i rekao mu: *Allahov Poslaniče, dok sam sinoć duboko u noći učio Kur'an u svojoj ostavi za hurme iznenada je potrčao moj konj.*

Allahov Poslanik, ﷺ, je rekao: **Uči, Ibn Hudajre!**, pa sam učio. Konj je potrčao. Allahov Poslanik, ﷺ, je rekao: **Uči, Ibn Hudajre!** Učio sam, a konj je opet potrčao, pa je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: **Uči, Ibn Hudajre!** Prestao sam, jer je Jahja bio blizu njega, pa sam se pobojavao da ga ne pregazi. Vidio sam nešto kao oblak u kome je bilo nešto kao svjetiljke. Diglo se u vazduh tako da ga više nisam vidio.

Allahov Poslanik, ﷺ, je rekao: *To su meleki koji su te slušali. Da si nastavio s učenjem osvanuli bi, pa bi ih ljudi vidjeli i ne bi se od njih prikrivali.*

بَابُ لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ

٢١٠٨ - عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ؛
قَالَ: «لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ؛ فَهُوَ يَقُومُ بِهِ آتَاءَ
الَّيْلِ وَأَتَاءَ النَّهَارِ، وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا؛ فَهُوَ يُنْفِقُهُ آتَاءَ اللَّيْلِ وَأَتَاءَ
النَّهَارِ».

NEMA ZAVIDNOSTI IZUZEV U DVA SLUČAJA

2108. Salim prenosi od svog oca, ﷺ, da je Poslanik, ﷺ, rekao: *Nema zavidnosti izuzev dvojici: čovjeku kome je Allah dao Kur'an pa*

¹ U Buharijinom rivajetu stoji: Sin mu je bio blizu konja i pobojavao se da ga ne zgazi.

je zabavljen njime noću i danju i čovjeku kome je Allah dao imetak pa ga on troši noću i danju.¹

بَابُ الْأَمْرِ بِتَعَاهِدِ الْقُرْآنِ بِكَثْرَةِ التَّلَاوَةِ

٢١٠٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا؛ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «إِنَّمَا مَثَلُ صَاحِبِ الْقُرْآنِ كَمَثَلِ الْإِبِلِ الْمُعَقَّلَةِ: إِنْ عَاهَدَ عَلَيْهَا؛ أَمْسَكَهَا، وَإِنْ أَطْلَقَهَا؛ ذَهَبَتْ».

NAREDBA DA SE KUR'AN ČUVA ČESTIM UČENJEM

2109. 'Abdullah b. Omer, رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Onaj ko pamti Kur'an je kao onaj čija je deva svezana. Ako je bude pazio, sačuvati će je a ako je pusti, otići će.*

٢١١٠ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «يُنْسَى مَا لِأَحَدِكُمْ يَقُولُ: نَسِيتُ آيَةَ كَيْتَ وَكَيْتَ، بَلْ هُوَ نُسْيٌ. اسْتَذْكِرُوا الْقُرْآنَ؛ فَلَهُوَ أَشَدُّ تَفْصِيًّا مِنْ صُدُورِ الرِّجَالِ مِنَ النَّعَمِ بِعُقُلِهَا».

2110. 'Abdullah b. Mes'ud, رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Ružno li je kad neko od vas kaže: Zaboravio sam taj i taj ajet, nego je učinjeno da ga on zaboravi.*²

Ponavljajte Kur'an, jer on iz srca ljudi brže odlazi nego stoka iz svojih ovratnika.

¹ U Buharijinom rivajetu stoji: *Daje u sadaku.* (op. prev.).

² Zaborav, u osnovi, znači ostavljanje pa je takvom Poslanik, ﷺ, zabranio da kaže - Zaboravio sam ajet taj i taj, jer to znači da ga je ostavio ili namjerno zaboravio. To musliman ne bi smio izgovoriti. Zato takvog Poslanik, ﷺ, podučava kako da kaže: *zaboravljen je*, tj. Allah je Taj koji je učinio da on to zaboravi.

بَابُ تَحْسِينِ الصَّوْتِ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ

٢١١١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «مَا أَدْنَى اللَّهِ لَشَيْءٍ مَا أَدْنَى لِنَبِيِّ حَسَنِ الصَّوْتِ يَتَغَنَّى بِالْقُرْآنِ، يَجْهَرُ بِهِ».

ULJEPŠAVANJE GLASA PRILIKOM UČENJA KUR'ANA

2111. Ebu Hurejre, رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Allah ne sluša ništa s tolikom pažnjom kao što sluša vjerovjesnika lijepa glasa, koji glasno i lijepo uči Kur'an.*

٢١١٢ - عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِأَبِي مُوسَى: «لَوْ رَأَيْتَنِي وَأَنَا أَسْتَمِعُ لِقِرَاءَتِكَ الْبَارِحَةَ؛ لَقَدْ أُوتِيتَ مِزْمَارًا مِنْ مِزَامِيرِ آلِ دَاوُدَ».

2112. Ebu Burde prenosi od Ebu Musaa, رضي الله عنه, da mu je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Da si me vidio sinoć kako slušam tvoje učenje! Uistinu ti je dat lijep i melodičan glas kao Davudu.*¹

¹ Dat ti je lijep glas, donekle sličan ljepoti Davudovog, عليه السلام, glasa. (op. prev.).

بَابُ التَّرْجِيعِ فِي قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ

٢١١٣ - عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ؛ قَالَ: سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مُغَفَّلٍ الْمُزَنِيَّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: قَرَأَ النَّبِيُّ ﷺ عَامَ الْفَتْحِ فِي مَسِيرٍ لَهُ سُورَةَ الْفَتْحِ عَلَى رَاحِلَتِهِ، فَرَجَعَ فِي قِرَاءَتِهِ.
قَالَ مُعَاوِيَةُ: لَوْلَا أَنِّي أَخَافُ أَنْ يَجْتَمِعَ عَلَيَّ النَّاسُ؛ لَحَكَيْتُ لَكُمْ قِرَاءَتَهُ.

PODRHTAVANJE GLASA PRI UČENJU KUR'ANA

2113. Mu'avija b. Kurre je rekao: Čuo sam 'Abdullaha b. Mugaffela el-Muzenija, رضي الله عنه, kada je rekao: Poslanik, ﷺ, je u godini osvojenja Mekke na svom putovanju i na svojoj jahalici učio suru El-Feth. I glas mu je podrhtavao.

Mu'avija je rekao: Da se ne bojim okupljanja ljudi oko sebe pokazao bih vam kako je učio.

بَابُ الْجَهْرِ بِالْقِرَاءَةِ بِاللَّيْلِ وَالِاسْتِمَاعُ لَهَا

٢١١٤ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا؛ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ سَمِعَ رَجُلًا يَقْرَأُ مِنَ اللَّيْلِ، فَقَالَ: «يَرْحَمُهُ اللَّهُ؛ لَقَدْ ذَكَّرَنِي كَذَا وَكَذَا آيَةً كُنْتُ أَسْقَطْتُهَا مِنْ سُورَةٍ كَذَا وَكَذَا».

O GLASNOM UČENJU KUR'ANA NOĆU I SLUŠANJU TOG UČENJA

2114. Aiša, رضي الله عنها, prenosi da je Poslanik, ﷺ, čuo nekog čovjeka kako noću uči Kur'an pa je rekao: Allah mu se smilovao, podsjetio me je na taj i taj ajet koji sam zaboravio u toj i toj suri.

بَابُ أَنْزَلَ الْقُرْآنَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرَفٍ

٢١١٥ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: سَمِعْتُ هِشَامَ بْنَ حَكِيمٍ بْنِ حِزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا يَقْرَأُ سُورَةَ الْفُرْقَانِ عَلَى غَيْرِ مَا أَقْرَأُهَا، وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَقْرَأُهَا، فَكِدْتُ أَنْ أَغْجَلَ عَلَيْهِ، ثُمَّ أَمَهَلْتُهُ حَتَّى انْصَرَفَ، ثُمَّ لَبَّيْتُهُ بِرِدَائِهِ، فَجِئْتُ بِهِ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنِّي سَمِعْتُ هَذَا يَقْرَأُ سُورَةَ الْفُرْقَانِ عَلَى غَيْرِ مَا أَقْرَأْتُهَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «أَرْسِلْهُ، اقْرَأْ». فَقَرَأَ الْقِرَاءَةَ الَّتِي سَمِعْتُهُ يَقْرَأُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «هَكَذَا أَنْزَلْتُ». ثُمَّ قَالَ لِي: «اقْرَأْ». فَقَرَأْتُ، فَقَالَ: «هَكَذَا أَنْزَلْتُ؛ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ أَنْزَلَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرَفٍ؛ فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ».

KUR'AN JE OBJAVLJEN NA SEDAM HARFOVA

2115. Omer b. el-Hattab, رضي الله عنه, je rekao: Čuo sam Hišama b. Hakima b. Hizama, رضي الله عنه, kako uči suru *El-Furkan* drugačije nego što je ja učim. A mene je Poslanik, ﷺ, podučio njenom učenju.

Htio sam ga odmah napasti, ali sam sačekao. Kada je krenuo uhvatio sam ga za ogrtač ispod brade i doveo ga do Allahovog Poslanika, ﷺ, i rekao: *Allahov Poslaniče, čuo sam ovoga da uči suru El-Furkan drugačije nego što si me ti njoj podučio.*

Allahov Poslanik, ﷺ, je rekao: **Pusti ga!**, a njemu je rekao da uči. Proučio ju je onako kako sam ga čuo, pa je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: **Ovako je i objavljena.**

Zatim je meni rekao: **Prouči je ti!**, pa sam je proučio.

Rekao je: **I ovako je objavljena. Ovaj Kur'an je zaista objavljen na sedam harfova,¹ pa ga učite kako vam je najlakše.**

¹ Rečeno je da sedam harfova znači sedam arapskih dijalekata istog značenja. *Mebahis fi ulumi-l-Kur'an*, Menna' el-Kattan, str 162. (op. prev.).

بَابُ قِرَاءَةِ النَّبِيِّ ﷺ الْقُرْآنَ عَلَى غَيْرِهِ

٢١١٦ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِأَبِي بَنْ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ: ﴿لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾». قَالَ: وَسَمَّيْنِي لَكَ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قَالَ: فَبَكَى.

POSLANIKOVO, ﷺ, UČENJE KUR'ANA PRED DRUGIM

2116. Enes b. Malik, ﷺ, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao Ubejju b. Ka'bu, ﷺ: *Allah, ﷻ, mi je naredio da pred tobom¹ učim suru Lem jekunillezine keferu* (El-Bejjine).

Ubejj je upitao: *Je li me spomenuo po imenu?*

Rekao je: **Jest.** Nakon toga je Ubejj zaplakao.

¹ Ebu 'Ubejd je rekao: Učenjem pred njim Poslanik, ﷺ, je želio da Ubejj dobro nauči tu suru. (op. prev.).

بَابُ قِرَاءَةِ النَّبِيِّ ﷺ الْقُرْآنَ عَلَى الْجِنِّ

٢١١٧ - عَنْ عَامِرٍ - هُوَ الشَّعْبِيُّ -؛ قَالَ: سَأَلْتُ عَلْقَمَةَ: هَلْ كَانَ ابْنُ مَسْعُودٍ شَهِدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ لَيْلَةَ الْجِنِّ؟ قَالَ: فَقَالَ عَلْقَمَةُ: أَنَا سَأَلْتُ ابْنَ مَسْعُودٍ، فَقُلْتُ: هَلْ شَهِدَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ لَيْلَةَ الْجِنِّ؟ قَالَ: لَا، وَلَكِنَّا كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ لَيْلَةٍ، فَفَقَدْنَاهُ، فَالْتَمَسْنَاهُ فِي الْأَوْدِيَةِ وَالشُّعَابِ، فَقُلْنَا: اسْتَطِيرَ أَوْ اغْتِيلَ. قَالَ: فَبِتْنَا بِشَرِّ لَيْلَةٍ بَاتَ بِهَا قَوْمٌ، فَلَمَّا أَصْبَحْنَا؛ إِذَا هُوَ جَاءَ مِنْ قِبَلِ حِرَاءٍ. قَالَ: فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! فَفَقَدْنَاكَ، فَطَلَبْنَاكَ، فَلَمْ نَجِدْكَ، فَبِتْنَا بِشَرِّ لَيْلَةٍ بَاتَ بِهَا قَوْمٌ. فَقَالَ: «أَتَانِي دَاعِي الْجِنِّ، فَذَهَبْتُ مَعَهُ، فَقَرَأْتُ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنَ».

قَالَ: فَانْطَلَقَ بِنَا، فَأَرَانَا آثَارَهُمْ وَآثَارَ نِيرَانِهِمْ.

وَسَأَلُوهُ الزَّادَ، فَقَالَ: «لَكُمْ كُلُّ عَظْمٍ ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ يَقَعُ فِي أَيْدِيكُمْ أَوْفَرَ مَا يَكُونُ لَحْمًا، وَكُلُّ بَغْرَةٍ عَلَفَ لِذَوَابِكُمْ».

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «فَلَا تَسْتَجُوا بِهِمَا؛ فَإِنَّهُمَا طَعَامُ إِخْوَانِكُمْ».

O POSLANIKOVOM, ﷺ, UČENJU KUR'ANA DŽINNIMA

2117. Amir (tj. Eš-Ša'bi) prenosi da je pitao Alkamu: Da li je Ibn Mes'ud bio prisutan s Allahovim Poslanikom u noći džinna?¹

Alkame je rekao: Pitao sam Mes'uda i rekao: Je li iko od vas bio prisutan s Allahovim Poslanikom, ﷺ, u noći džinna?

Nije, rekao je.

Međutim, mi smo bili s Allahovim Poslanikom, ﷺ, pa smo ga izgubili. Tražili smo ga po dolinama i jarugama.

Rekli smo: Možda su ga odnijeli džinni ili ga je neko ubio!?

Prespavali smo najtežu noć u našem životu. Kada smo osvanuli, došao je od brda Hira.

Rekli smo: Allahov Poslaniče, izgubili smo te pa smo te tražili i ne nađosmo te. Prespavali smo najtežu noć u našem životu.

¹ Tj. noći kada su se sastali snjim. (op. prev).

Rekao je: *Došao mi je džinski izaslanik i pozvao me. Otišao sam s njim i učio im Kur'an*, pa je otišao s nama i pokazao nam njihove tragove i tragove njihove vatre. Tražili su od njega da im odredi opskrbu,¹ pa je rekao: *Vama pripada svaka kost nad kojom je spomenuto Allahovo ime, u vašim rukama će se na njoj vratiti više mesa nego što je bilo, a svaka balega će biti hrana vašim životinjama.*

Zatim je rekao: *Zato se nemojte njima čistiti poslije velike nužde² jer je to hrana vaše braće.*

٢١١٨ - عَنْ مَعْنٍ؛ قَالَ: سَمِعْتُ أَبِي قَالَ: سَأَلْتُ مَسْرُوقًا: مَنْ أَدَانَ النَّبِيَّ ﷺ بِالْجِنِّ لَيْلَةَ اسْتَمَعُوا الْقُرْآنَ؟ فَقَالَ: حَدَّثَنِي أَبِيكَ (يَعْنِي: ابْنَ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)؛ أَنَّهُ أَدَانَتْهُ بِهِمْ شَجَرَةٌ.

2118. Ma'n³ prenosi da je čuo svog oca kada je rekao: Pitao sam Mesruka: *Ko je obavijestio Poslanika, ﷺ, o džinnima u noći kada su slušali Kur'an?*

Rekao je: *Tvoj otac mi je pričao - tj. Ibn Mes'ud – da ga je neko drvo obavijestilo o njima.*

¹ To o traženju nije preneseno od Abdullaha b. Mes'uda, to je preneseno od Ša'bija, kao mursel, što sam pojasnio u djelu *Silsile el-ehadis ed-daife*.

² Tj. kostima. (op. prev.)

³ On je Ma'n b. Abdurrahman b. Abdullah b. Mesud el-Huzeli.

بَابُ اسْتِمَاعِ النَّبِيِّ ﷺ الْقُرْآنَ مِنْ غَيْرِهِ

٢١١٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «اقْرَأْ عَلَيَّ الْقُرْآنَ». قَالَ: فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَقْرَأُ عَلَيْكَ وَعَلَيْكَ أَنْزَلَ؟ قَالَ: «إِنِّي أَشْتَهِي أَنْ أَسْمَعَهُ مِنْ غَيْرِي». فَقَرَأْتُ النِّسَاءَ، حَتَّى إِذَا بَلَغْتُ: ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا﴾ [٤١]؛ رَفَعْتُ رَأْسِي (أَوْ: غَمَزَنِي رَجُلٌ إِلَى جَنْبِي، فَرَفَعْتُ رَأْسِي)، فَرَأَيْتُ دُمُوعَهُ تَسِيلُ.

POSŁANIK, ﷺ, JE VOLIO DA SLUŠA KAKO NEKO DRUGI UČI KUR'AN

2119. 'Abdullah b. Mes'ud, رضي الله عنه, prenosi da mu je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Uči mi Kur'an!*

Rekao sam: *Allahov Poslaniče, da ga učim tebi a tebi je objavljen?*

Rekao je: *Ja volim da ga slušam od drugog.*

Učio sam mu suru *En-Nisa*, pa kada sam došao do ajeta:

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾

A šta će, tek, biti kada dovedemo svjedoka iz svakog naroda, a tebe dovedemo kao svjedoka njima¹,

podigao sam glavu, ili me neki čovjek do mene gurnuo, pa sam podigao glavu i vidio kako mu suze teku.

¹ En-Nisa, 41.

٢١٢٠ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: كُنْتُ بِحِمَصَ، فَقَالَ لِي بَعْضُ الْقَوْمِ: اقْرَأْ عَلَيْنَا. فَقَرَأْتُ عَلَيْهِمْ سُورَةَ يُوسُفَ عَلَيْهِ السَّلَامُ. قَالَ: فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ: وَاللَّهِ؛ مَا هَكَذَا أَنْزِلْتُ. قَالَ: قُلْتُ: وَنَحَكَ! وَاللَّهِ؛ لَقَدْ قَرَأْتُهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقَالَ لِي: «أَحْسَنْتَ!» فَبَيْنَمَا أَنَا أَكَلُمُهُ؛ إِذْ وَجَدْتُ مِنْهُ رِيحَ الْخَمْرِ. قَالَ: فَقُلْتُ: أَتَشْرَبُ الْخَمْرَ وَتُكَذِّبُ بِالْكِتَابِ؟! لَا تَبْرَحْ حَتَّى أَجْلِدَكَ. قَالَ: فَجَلَدْتُهُ الْحَدَّ.

2120. 'Abdullah b. Mes'ud, رضى الله عنه, je rekao: Bio sam u Himsu pa su mi neki ljudi rekli: Uči nam Kur'an!

Proučio sam im suru Jusuf, عليه السلام. Jedan njihov čovjek reče: Tako mi Allaha, ovako nije objavljena.

Rekao sam: Teško tebi? Tako mi Allaha, ja sam je učio pred Allahovim Poslanikom, ﷺ. Potom mi je rekao: Izvrsno!

Dok sam s njim razgovarao, osjetio sam od njega miris alkohola. Upitao sam ga: Piješ alkohol i poričeš Knjigu? Tako mi Allaha, nećeš otići dok te ne izbičujem, pa sam ga izbičevao kao kaznu zbog pijenja alkohola.

بَابُ الرَّجْرِ عَنْ الْاِخْتِلَافِ فِي الْقُرْآنِ

٢١٢١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا؛ قَالَ: هَجَرْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا. قَالَ: فَسَمِعَ أَصْوَاتَ رَجُلَيْنِ اخْتَلَفَا فِي آيَةٍ، فَخَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُعْرِفُ فِي وَجْهِهِ الْغَضَبُ، فَقَالَ: «إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِاِخْتِلَافِهِمْ فِي الْكِتَابِ».

ZABRANJENO JE RAZILAŽENJE U VEZI S KUR'ANOM

2121. 'Abdullah b. Amr, رضى الله عنه, je rekao: Poranio sam jednog dana i došao Allahovom Poslaniku, ﷺ. Čuo je glasove neka dva čovjeka koji su se prepirali o jednom ajetu. Izišao je a na licu mu se vidjela srdžba, pa je rekao: Oni koji su bili prije vas propali su zbog toga što su se razišli u vezi s objavom.

٢١٢٢ - عَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَجَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ؛ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «اقْرَءُوا الْقُرْآنَ مَا اثْتَلَفْتُمْ عَلَيْهِ قُلُوبُكُمْ، فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ؛ فَقُومُوا».

2122. Džundeb b. 'Abdullah el-Bedželi, رضي الله عنه, prenosi da je Allahov Poslanik, ﷺ, rekao: *Učite Kur'an sve dok su vam srca u vezi s njim suglasna, a kada se razidete, ustanite i prekinite.*¹

¹ Tj. kad se razidete u vezi s razumijevanjem ajeta. Kada se to desi, razidite se; ustanite da vas to ne bi odvelo do zla.

Ijad je rekao: Moguće je da je zabrana važila samo za Poslanikovo, ﷺ, vrijeme, da to ne bi bilo razlogom da se spuste ajeti koji bi im prčinili teškoću, kako se navodi u ajetu:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوِكُمْ ﴿١١﴾

O vjernici, ne zapitkujte o onome što će vam prčiniti neprijatnosti ako vam se pojasi. El-Maide, 101.

Može značiti i da uče i drže se jedinstva, kako to zahtijeva i ka čemu vodi Kur'an, ali kad se dogodi razilaženje ili naiđe sumnja koja dovodi do razdora, ostavite to i držite se jasnog dijela Kur'ana, koji zahtijeva jedinstvo. U tom slučaju imao bi isto značenje kao hadis: **Kada vidite one koji slijede manje jasne ajete, čuvajte ih se.**

Moguće je da se odnosi na kiraete, pa kada dođe do razilaženja u kiraetima, da prestanu i da se svako zadrži na svom kiraetu. U tom kontekstu je i hadis koji je prenio Abdullah b. Mes'ud, kada su zbog toga otišli do Poslanika, ﷺ, i on im je rekao: **Svi ispravno učite.** El-Feth, 8-120. (op. prev.).